

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางปรับปรุงภูมิทัศน์ เขตกำแพงเมืองเก่า นำาน เพื่อการท่องเที่ยว
นักศึกษา	นายวรวิทย์ จันทร์ทวงศ์
รหัสประจำตัว	47065201
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรม
พ.ศ.	2552
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รศ.สุรศักดิ์ กังขาว
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

บทคัดย่อ

พื้นที่ในเขตกำแพงเมืองเก่า นำาน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลจังหวัดนำาน มีแผนผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมูครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 1 ตารางกิโลเมตร มีร่องรอยกำแพงเมืองปรากฏอยู่บางส่วน ภายในเขตกำแพงเมืองเก่าเป็นที่ตั้งของโบราณสถาน ศาสนสถาน และสถาปัตยกรรม ที่ทรงคุณค่าเป็นจำนวนมาก

วิทยานิพนธ์เรื่องแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณพื้นที่ในเขตกำแพงเมืองเก่า นำาน เพื่อการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันทางกายภาพ เส้นทาง การเข้าถึงบริเวณที่ตั้งของแหล่งโบราณสถาน ศาสนสถาน สถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่า พร้อมทั้งกำหนดแนวทางปรับปรุงภูมิทัศน์และกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวที่เหมาะสม โดยมีนักท่องเที่ยว ผู้นำชุมชน และวิชาการ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจะเป็นการสำรวจ สอบถาม และสัมภาษณ์ การลงพื้นที่สำรวจจะเก็บข้อมูลลักษณะทางกายภาพของเมืองอย่างละเอียด การสอบถามจะใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยว การสัมภาษณ์ จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำชุมชน และนักวิชาการ ซึ่งผลของการวิจัย สรุปได้ดังนี้

สรุปผลของการสำรวจทางด้านกายภาพ พบว่า บริเวณแนวเขตคูเมืองและกำแพงเมืองเก่าที่เป็นตัวกำหนดอาณาเขตของเมือง ยังคงขาดบรรยากาศ มุมมอง และช่องมองที่ส่งเสริมการเข้าถึง และร่องรอยของกำแพงเมืองที่ปรากฏมีเพียง 2 ช่วง ทำให้จินตภาพของขอบเมืองไม่เข้มข้น

สรุปผลของการสอบถามนักท่องเที่ยว พบว่า สัดส่วนของเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 35 - 44 ปี เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ผู้ร่วมเดินทาง 3- 5 คน พักรีสอร์ทเฉลี่ย 1 - 2 วัน สถานที่ท่องเที่ยวในเขตกำแพงเมืองเก่าที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุดคือพิพิธภัณฑ์จังหวัดนำาน วัดภูมินทร์ วัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร และวัดมิ่งเมือง หน่วยงานความสะดวกที่ต้องการมากที่สุด คือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ที่จอดรถ ที่นั่งพักผ่อน ห้องน้ำสาธารณะ และร้านอาหาร

สรุปผลของการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักวิชาการ เห็นว่า ควรมีกฎหมายคุ้มครองสภาพโบราณสถาน ศาสนสถาน และสถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่า และทำความเข้าใจกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

ผลของการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำชุมชน มีความเห็นว่า ควรรักษาสภาพแวดล้อมขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมให้เป็นที่ตั้งชนเมืองน่านในอดีต

ผลของการศึกษา สำรวจ สอบถาม และสัมภาษณ์ สามารถนำมากำหนดพื้นที่หลักแนวทาง การปรับปรุงภูมิทัศน์และเส้นทางท่องเที่ยวที่เหมาะสมได้ดังนี้ คือ บริเวณแนวเขตคูคลองเมือง กำแพงเมืองเก่า ที่อยู่ตามแนวเขตของกำแพงเมือง ที่ตั้งเส้นทางก้าวเข้าสู่ศาสนสถาน และสถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่า โดยคำนึงถึงมุมมองและเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ เป็นภาพรวมที่ต่อเนื่องสอดคล้องกับประวัติความเป็นมาและ คุณค่าของสถานที่ที่เคยเป็นมาในอดีต

Thesis Title	Landscape Development in Ancient Wall Area of NAN Province for Tourism
Student	Mr. Woravit Chantavong
Student ID.	47065201
Degree	Master of Industrial Education
Program	Architecture
year	2009
Thesis advisor	Associate Professor Surasak Kungkao
Thesis Co-advisor	Assistant Professor Dr. Lertlak Klinhom

ABSTRACT

Nan Province Ancient City Wall's land located at the municipality of Nan province. The layout is similar to a trapezium shape with 1 square kilometer. There is a little some trace of the city wall appear on. A lot of ancient remains, the religious place and the architecture which is valued are in the area of Ancient City Wall.

The thesis of a guideline to improve a landscape for tourism in Nan Ancient City Wall research for the purpose of the knowledge of the present physical conditions of the path to the location of ancient remains, religious places, value architectures and show the guide to improve the scenery and set the path of the appropriate tourism by the tourists, the community leader and the educators as cross section. The research instrument includes observant, questionnaire, interview and surveying which concentrate the details of the physical city. The questionnaire makes for a sample tourist. The interview makes for the community leader and the educators.

The result of the physical surveying shows that the canal and Ancient City Wall area which is the mark of the city area lacks of a good atmosphere, view and viewfinder that promote the way to see the trace of the city wall. Moreover, the appearance of the only 2 traces of the city wall causes the city imagery looks unattractive.

The result of the tourist interview shows the proportion between men and women are not different. The average of the tourist aged is about 35-40 years old. They prefer to travel by their car and come along with 3-5 persons. They stay for 2-3 days in a resort. The most interesting place are Nan national museum Wat Phumin Wat Chan Kham an Wat Ming Muang. The most wanted accommodation is a tourist service center, parking are, park, restroom and restaurant.

The result of the interview with the educators indicates that it should have the law to

protect the ancient place, religious place and valued architecture and try to persuade the community to join the administrative management.

The result of the interview with community leader shows that their opinion is about keeping the tradition as in the past.

The result of the research will be able to assign the main area for the appropriate way to improving the scenery and the suitable way for the tourism with the canal, the ancient city wall which is along the borderline of city wall, the way to lead to the religious place and the valued architecture which represent a better view and the tourism way that connect between the history perspective and the worth of the place that used to be in the past.

กิตติกรรมประกาศ

กราบขอบพระคุณ รศ.สุรศักดิ์ กังขาว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และคณะกรรมการที่ประกอบไปด้วย รศ.สมพล ดำรงเสถียร รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ อ.สันติ กวินวงศ์ไพบูลย์ ที่ให้คำแนะนำ ซึ่งแนะนำให้ปรับแก้ตามแนวทางจนเป็นรูปเล่มฉบับสมบูรณ์

ในการลงพื้นที่สำรวจทางกายภาพอย่างละเอียดที่จังหวัดน่าน ก็ได้รับความอนุเคราะห์ ดังนี้ ศาลากลางจังหวัดน่าน เทศบาลเมืองน่าน อนุเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองน่าน อนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผังเมืองและเอกสารทางวิชาการ เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี อาจารย์สมเจต วิมลเกษม ครูชำนาญการพิเศษ ครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 4 สาขาภาษาและวรรณกรรม (ภาษาล้านนา) ให้คำปรึกษาและแนะนำมาโดยตลอด ผู้นำชุมชนที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ประกอบไปด้วย พระครูเจติยานุกูล ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระธาตุช้างค้ำ เจ้าคณะอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน พ.ต.ต.บุญยงค์ บัญญัติ ประธานชุมชนบ้านช้างค้ำ คุณวิจิตร ชัยมงคล ประธานชุมชนบ้านภูมินทร์ คุณเดชา สงค์ประเสริฐ ให้ความอนุเคราะห์พาหนะในการเดินทางทุกครั้งที่ตั้งพื้นที่

ในส่วนของงานภาคเอกสารและการนำเสนอ ก็มีผู้ให้ความช่วยเหลือ ดังรายนามต่อไปนี้ คุณเบญจพร พรหมเทศ คุณกรณิกา กุลมล คุณอุษณี ขวัญมุข คุณน้ำค้าง สุขดี คุณพรพิมล หาพุทธา คุณพัชชา บุนนาค และคุณอรรด บุนนาค

ทุกท่านที่เอ่ยนาม ล้วนมีส่วนเกี่ยวข้อง ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ – คุณแม่ น้องสาว และครอบครัว ที่เป็นแรงผลักดันในการทำงานและเป็นกำลังใจให้เสมอ

วรวิทย์ จันทวงศ์